

Неделен преглед на пазарите на капитал

30.10.2023- 03.11.2023

ИНДЕКС	ВРЕДНОСТ	НЕДЕЛНА ПРОМЕНА	YTD %
S&P 500	4.358,34	5,9%	13,5%
NASDAQ	13.478,28	6,6%	28,8%
DAX	15.189,25	3,4%	9,1%
МБИ 10	5.880,54	-0,4%	4,0%
Nikkei 225	31.949,89	3,1%	22,4%
SHANGHAI COMPOSITE	3.030,8	0,4%	-1,9%
Злато (фјучерс)	1.999,2 \$	0,5%	9,5%
Нафта (Brent)	84,89 \$	-4,8%	-1,2%
ОБВРЗНИЦИ	ПРИНОС	НЕДЕЛНА ПРОМЕНА	YTD %
US 10Y	4,6%	-5,6%	18,0%
Germany 10Y	2,6%	-6,9%	2,9%
MACEDO 2028 Y	6,5%	-3,6%	-3,1%
ВАЛУТИ	ВРЕДНОСТ	НЕДЕЛНА ПРОМЕНА	YTD %
DXY (долар индекс)	104,859	-1,4%	1,5%
EUR/USD	1,0729	1,6%	0,3%

*Извор: Refinitiv; Македонска берза

- САД

S&P 500 индексот ја зарши минатата недела со најголем раст во последните 12 месеци откако знаците за успорување на економијата и изјавите на ФЕД беа перцепирани од инвеститорската јавност како омекнување на тонот (термин кој се користи во финансиската индустрија и кој значи подржување на ниските каматни стапки и експанзивна монетарна политика). Nasdaq composite индексот (кој во себе ги вклучува растечките акции и секторот технологија) исто така имаше добри перформанси, додека растот кај Russell 2000 индексот беше уште поизразени со што индексот забележа најдобар раст од октомври 2022 година.

Во поглед на ликвидноста, најактивни учесници на пазарите беа институционалните инвеститори кои брзаа да ги затворат негативните позиции пред крајот на фискалната година која заврши на 31 октомври. Освен заработките, неделава донесе и бројни изјави, економски извештаи и геополитички случувања кои беа различно толкувани од инвеститорската јавност. Примарно влијание на сентиментот имаше ФЕД кој реши да не ги менува каматните стапки. Силно влијание имаа и изјавите после состанокот на ФЕД кои сигнализираа дека скорешното зголемување на приносот на долгорочните обврзници ги

достигна целите на затегањето на финансиската политика. Претставниците на ФЕД беа слободни во изјавите, па така го сменија описот на економскиот раст од “солиден” во “силен”.

Извештајот за невработеноста во петокот покажа дека пазарот на труд се “лади”, односно бројката од 150 000 нови вработувања е далеку под очекуваната и на најниско ниво од јуни годинава.

Истовремено, стапката на невработеност, кој всушност е односот помеѓу бројот на невработените како процент од вкупниот број на работната сила, се покачи на 3,9% што е највисоко ниво од јануари годинава. Просечната заработувачка по час порасна 0,2% што е помалку од очекуваното, додека истата гледано една година наназад, падна на 4,1% што е најниско ниво во последните две години но сепак над проектираните 3%.

Она што беше охрабрувачко и за инвеститорите е дека прелиминарните проценки за раст на продуктивноста за овој квартал со 4,7% беа подобри од очекуваните. Растот на продуктивноста од 4,7% беше на највисоко ниво од раните стадиуми на пандемијата во третиот квартал од 2020 година.

Финален фактор кој го крена пазарниот сентимент во САД беше објавата за продавање на долгорочни хартии во вредност од 112 милијарди УСД на аукциите закажани за оваа недела. Сите овие фактори заедно допринесоа за намалување на приносот на долгорочните обврзници, па така приносот на 10 годишната државна обврзница на САД падна од 4,88% на 4,48%, што е најниско ниво од септември. Со оглед на тоа дека цените на обврзниците и нивните приноси се движат во спротивни насоки, цените на општинските обврзници имаа бенефит од новонастанатата ситуација и од релативно малата примарна емисија.

- **Европа**

Сите поголеми берзанските индекси во Европа се зголемија во текот на неделата. Индексот STOXX Europe 600 се зголеми за 3,41%, германскиот DAX се зголеми за 3,42%, францускиот CAC 40 скокна за 3,71%, а италијанскиот FTSE MIB порасна за 5,08%. Приносите на државните хартии од вредност се намалија поради растот на очекувањата дека главните централни банки го имаат комплетирано циклусот на монетарно затегање. Така, германската 10 годишна државна обврзница имаше принос на најниско ниво во последните два месеци придружена со падот на приносите на швајцарската и француската државна обврзница.

Централната банка на Англија ги задржа каматните стапки на 5,25% што е на највисоко ниво во последните 15 години со забелешка дека каматните стапки ќе останат рестриктивни подолг временски период.

Инфлацијата во Еврозоната се намали повеќе од очекуваното од 4,3% годишна стапка за септември на 2,9% за октомври што е најниско ниво од јули 2021 година. Објаснувањето за ова од страна на Евростат беше дека намалувањето на цените на енергијата и храната се главни причинители за намалувањето.

- **Азија**

Индексите во Јапонија се зголемија во текот на неделата. Индексите Nikkei 225 и TOPIX се зголемија за околу 3%. Централната банка на Јапонија ја задржа монетарната политика како високо приспособлива и во поддршка на пазарниот сентимент. Јенот остана под притисок поради разликата на каматните стапки помеѓу Јапонија и САД. Јапонската влада најави нов пакет на фискален стимул вреден повеќе од 110 милијарди УСД кој има за цел да го засили економскиот раст и да им помогне на домаќинствата да се изборат со зголемените животни трошоци.

Индексите во Кина се зголемија како резултат на спекулациите дека каматните стапки во САД го имаат достигнато својот максимум. Така, индексот Shanghai Composite се зголеми за 0,43%, а индексот CSI 300 ја заврши неделата за 0,61% повисоко. Во Хонг Конг, Hang Seng индексот се зголеми за 1,53%.

Растот на активноста на кинеските фабрики се намали што го покажа и PMI индексот кој се намали од 50,2 за месец септември на 49,5 за месец октомври.

Сагата со пропаѓањето на кинескиот пазар на недвижности продолжува. Така, продажбата на новите домови падна за 27,5% за месец октомври што е помалку од падот од 29,2% за септември. Многу аналитичари веруваат дека економијата останува ранлива и дека и треба посериозна поддршка од кинеската влада со падот на кинескиот пазар на недвижности и очекувањата дека Кина ќе има остварлив раст од 5% на БДП годинава.

Можности за инвестирање во наредниот период

Во 2023 година, глобалниот економски раст успори, а макроекономскиот амбиент се влоши. Делумно тоа беше предизвикано од растот на цените на потрошните добра што ја намали куповна моќ на потрошувачите и предизвика пад на реалната потрошувачка. Централните банки ја продолжија борбата со инфлацијата и сеуште водат рестриктивна монетарна политика.

Во ваков амбиент, цените на берзанските стоки почнаа да се намалуваат, но сеуште постои нагорен притисок врз цените со оглед на силниот пазар на труд и растот на цените на енергенсите. Во очекување на намалување на каматните стапки и избегнување на рецесијата, инвеститорите преферираа инвестирање во акции, обврзници, но и во циклични компании, особено во оние кои работат на проекти поврзани со вештачката интелигенција, електрични возила, виртуелна реалност и слично.

Во овие услови, фондовите на КБ Публикум инвест АД Скопје нудат можност инвеститорите да остварат соодветен принос во новонастанатите трендови и промени.

Имено, КБ Публикум- Балансиран и КБ Публикум- Обврзници се оптимални за поконзервативни инвеститори кои сакаат да остварат повисок принос од кеш фондовите и депозитите. За оние инвеститори кои очекуваат дека ќе има намалување на каматните стапки за поттикнување на економскиот раст, што поволно влијае врз растот на златото, фондот КБ Публикум- Златен е одлична можност, заедно со фондот КБ Публикум- Обврзници како поконзервативна опција.

Од друга страна, фондот КБ Публикум- Акции и КБ Публикум- МБИ10 нудат одлична можност за инвеститорите кои очекуваат дека ќе се избегне рецесија и ќе се стабилизираат монетарните политики на глобално ниво. За инвеститорите кои сакаат да заштедат на пократок период, максимум до 1 година, а воедно да остварат атрактивен принос, најповолен е фондот КБ Публикум- Паричен.